Kto sa dnes považuje za osobu s ŤZP

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 19. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

V novom systéme nestačí názov diagnózy ani percento invalidného dôchodku. Posudzuje sa postihnutie z prílohyč. 1 zákona 376/2024 Z. z. s predpokladaným trvaním dlhším ako 12 mesiacov a osobitne konkrétne potreby pomoci.

Definícia platná pri novom posudzovaní

Pri novom posúdení v roku 2026 sa vychádza z § 2 zákona č. 376/2024 Z. z. Osobou s ŤZP je človek, ktorý má ťažké zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 1 a toto postihnutie má podľa predpokladaného vývoja trvať dlhšie ako dvanásť mesiacov. Obe časti sú dôležité. Dlhodobá diagnóza bez splnenia príslušných kritérií sama osebe ešte neurčuje výsledok. Článok vysvetľuje právny rámec, nie zoznam diagnóz zaručujúcich preukaz. [1]

Prečo je dôležitý funkčný dôsledok

Príloha č. 1 obsahuje zdravotné postihnutia a kritériá ich závažnosti. Pri niektorých skupinách pracuje aj s funkčnými dôsledkami, napríklad v mobilite, orientácii, komunikácii alebo sebaobsluhe. Nález by preto mal lekárovi umožniť vyhodnotiť skutočný stav, nie iba zoznam kódov diagnóz. Žiadateľ si môže pripraviť pravdivý opis denných obmedzení; diagnózu ani odborné závery však nedopĺňa podľa vlastného odhadu. Rozhodujúci je zákonný a odborný postup, nie podobnosť s príbehom iného človeka. [1]

Staré percentá neprepisujte na nové konanie

V starších dokumentoch sa môžete stretnúť s mierou funkčnej poruchy a s pravidlom najmenej päťdesiatich percent. Pri vysvetľovaní nového posudzovania však nestačí citovať tento starší systém. Neznamená to, že všetky staršie rozhodnutia stratili platnosť. Ich účinky a pokračovanie podpory upravujú prechodné ustanovenia. Pri konzultácii preto vždy uveďte dátum posudku, druh rozhodnutia a to, či žiadate prvýkrát, oznamujete zmenu alebo reagujete na kontrolu. Odlišný postup môže vyplývať práve z týchto okolností. [1] [2]

ŤZP a konkrétna odkázanosť nie sú jedna vec

Človek môže spĺňať definíciu ŤZP, no nemusí spĺňať podmienky každej kompenzácie. Osobitne sa zisťuje odkázanosť na pomôcku, asistenciu, sprievodcu či individuálnu prepravu. Parkovací preukaz má zdravotné kritériá v inej prílohe, v zákone č. 447/2008 Z. z. Pri peňažných príspevkoch sa preverujú aj ďalšie podmienky podľa ich druhu. Preto nie je správne z uznania ŤZP vyvodzovať automatický nárok na auto, opatrovanie alebo všetky zvýšené výdavky. [1] [2]

Modelová situácia: rovnaký názov ochorenia

Dvaja ľudia majú uvedené podobné ochorenie. Jeden sa samostatne presúva a zvláda sebaobsluhu; druhý má závažné funkčné následky a potrebuje pravidelnú pomoc. Takýto príklad ukazuje, prečo sa žiadosť nemá zakladať iba na vete „túto diagnózu už uznali susedovi“. Potrebné sú vlastné odborné podklady a opis vlastnej situácie. Z príkladu nemožno určiť výsledok ani konkrétny príspevok: ten závisí od splnenia presných zdravotných a ostatných zákonných kritérií.

Ako si pripraviť ďalší krok

Na úrade si najskôr overte, či potrebujete integrovaný posudok alebo riešite iba preukaz. Pripravte existujúce rozhodnutia a relevantné lekárske nálezy. Zaznamenajte prekážky, ktoré chcete riešiť: cestovanie, hygienu, komunikáciu alebo bývanie. Po doručení posudku čítajte jeho jednotlivé závery, nie iba označenie ŤZP. Ak nesúhlasíte, pozrite poučenie a namietajte konkrétnu chýbajúcu alebo nesprávne vyhodnotenú skutočnosť. Vlastné posúdenie podľa internetovej tabuľky nemôže nahradiť odborné vyhodnotenie v príslušnom konaní. [1]

Dvanásť mesiacov: predpoklad vývoja, nie automatická čakacia doba

V definícii ŤZP je dôležité slovo predpokladaný. Znenie § 2 zákona o integrovanej posudkovej činnosti opisuje očakávané trvanie postihnutia, nie všeobecný príkaz čakať dvanásť mesiacov pred podaním žiadosti. Rovnako však nehovorí, že každá ťažkosť trvajúca rok automaticky spĺňa zdravotné kritériá prílohy. Dlhodobosť a príslušný druh postihnutia sa musia posúdiť spolu.

Ilustračné porovnanie: jeden človek má čerstvo zistené závažné postihnutie s dlhodobým predpokladom vývoja, druhý dlhšie trvajúce ťažkosti, pri ktorých ešte nie je objasnená závažnosť. Ani jednému nemožno určiť výsledok iba z dátumu prvej návštevy lekára. Odborné zistenia a prognózu musí zachytiť zdravotná dokumentácia; žiadateľ si ich nemá dopísať sám.

Pri čítaní vlastných podkladov si oddeľte tri otázky: aký stav lekár zistil, čo uvádza o jeho vývoji a akú konkrétnu bariéru potrebujete riešiť. Ak napríklad žiadate preukaz so sprievodcom, vysvetlite pomoc potrebnú pri orientácii či komunikácii; samotná veta „ochorenie mám už dlho“ túto otázku nezodpovie. Ak chcete príspevok, overujte aj jeho samostatné podmienky.

Takto pripravená otázka je presnejšia aj pri nesúhlase s výsledkom: „Ktoré zdravotné kritérium alebo funkčný dôsledok podľa rozhodnutia nebol splnený?“ Z odpovede potom možno rozlíšiť, či je problém v podkladoch k zdravotnému stavu, v konkrétnej odkázanosti alebo v ďalšej podmienke podpory. Nevyberajte si nález podľa údajného úspechu cudzieho žiadateľa.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

Definícia ŤZP; druhy odkázanosti; prechodné zachovanie starého ŤZP do zákonom určených okamihov.

[2] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

Preukazy a osobitné kritériá parkovacieho preukazu; prechodné vzťahy.

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.